

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 20.11.2007
COM(2007) 727 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

**Lamfalisī procesa pārskats
Pastiprināta uzraudzības konverģence**

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Lamfalisī procesa pārskats Pastiprināta uzraudzības konverģence

1. IEVADS

Dinamiska un stabila finanšu nozare ir ļoti svarīgs faktors Eiropas ekonomikas pareizai funkcionēšanai un tās konkurētspējai pasaulē. Finanšu pakalpojumi ir ārkārtīgi nozīmīgi Eiropas patērētājiem un uzņēmumiem (gan lieliem, gan maziem), kam nepieciešams plašs finansēšanas iespēju klāsts un kas vēlas paļauties uz augstvērtīgiem un drošiem produktiem un labi pārvaldītām un uzraudzītām institūcijām. Tāpēc Eiropai ir vajadzīga stabila sistēma finanšu nozares regulēšanai un uzraudzībai.

2001. gadā uzsākot Lamfalisī procesu, mērķis bija izveidot iedarbīgu mehānismu, lai uzsāktu Eiropas finanšu uzraudzības prakses apkopošanu un nodrošinātu, ka Kopienas tiesību akti finanšu pakalpojumu jomā ir ātra un elastīga atbilde uz norisēm finanšu tirgos. ***Saskaņā ar šo jauno pieeju finanšu regulēšana notiek divos līmeņos.***

„**1. līmenī**” tiek pieņemti pamata tiesību akti, kuros ir izklāstīti pamatprincipi un noteiktas īstenošanas pilnvaras, ko pieņem koplēmuma procedūras kārtībā pēc pilnvērtīga un vispārēja konsultēšanās procesa atbilstīgi labākas likumdošanas principiem.

Detalizētus tehniskos noteikumus oficiāli pieņem Komisija kā „**2. līmeņa**” īstenošanas pasākumus, kad par tiem ir nobalsojusi kompetentā regulatoru komiteja (Eiropas Vērtspapīru komiteja, Eiropas Banku komiteja un Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju komiteja). 2. līmeņa procesā Komisija rūpīgi ņem vērā Eiropas Parlamenta nostāju. Īstenošanas pasākumu tehniskajā sagatavošanā Komisiju konsultē komitejas, kas sastāv no dalībvalstu uzraudzības iestāžu pārstāvjiem un kuras sauc par „**3. līmeņa**” komitejām – Eiropas Banku uzraugu komiteja (CEBS), Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraugu komiteja (CEIOPS) un Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja (CESR). Šīm komitejām, kas izveidotas ar Komisijas lēmumiem¹, arī ir svarīga loma, veicinot ES direktīvu konsekvētu un savstarpēji saskaņotu īstenošanu un to panākot ar dalībvalstu uzraudzības pārstāvju efektīvāku sadarbību un uzraudzības prakses savstarpēju saskaņošanu. Tas ir šā procesa „**3. līmenis**”. Komisijas darbība norit „**4. līmenī**”, nodrošinot to, ka ES tiesību akti laikus un pareizi tiek transponēti dalībvalstu likumos.

Šī četru līmeņu komitoloģiskā finanšu pakalpojumu regulēšanas metode ir bijusi spēcīgā vairāk nekā piecus gadus vērtspapīru nozarē un vairāk nekā divus gadus banku un apdrošināšanas nozarē. Direktīva 2005/1/EK, ar ko izveido finanšu pakalpojumu komiteju jaunu organizatorisko struktūru, ietver prasību, ka Komisijai līdz 2007. gada beigām ir jāpārskata Lamfalisī procedūra. Tagad ir īstais laiks to darīt. Pēdējos gados ES finanšu tirgos ir notikušas svarīgas pārmaiņas. Straujāk notiek Eiropas finanšu tirgu integrācija. Aizvien biežāk finanšu iestādes veic darījumus ārpus sava iekšējā tirgus. Finanšu produktu tirdzniecība iegūst arvien lielāku Viseiropas raksturu. Palielinās tirgus koncentrēšanās, kā arī produktu inovācijas un sarežģītība. Apvienošanās un pārņemšanas arvien biežāk notiek uz starpvalstu un starpnozaru darījumu pamata.

¹ Komisijas lēmumi 2001/527/EK, 2004/5/EK un 2004/6/EK, ar kuriem attiecīgi tika izveidotas komitejas CESR, CEBS un CEIOPS.

Nesen pieredzētās tirgus svārstības ir parādījušas, cik liela kļūst tirgu savstarpējā saistība, un tas vēl vairāk pastiprina neatliekamo vajadzību veidot ES uzraudzības sistēmu atbilstīgi šīm jaunajām tirgus realitātēm.

Neraugoties uz šiem sasniegumiem, arvien biežāk tiek pausts vienots viedoklis, ka pašreizējās ES finanšu uzraudzības sistēmas darbībā turpmāk ir vajadzīgi kādi praktiski uzlabojumi, kas pamatotos uz faktiem. Ekonomikas un finanšu padome (*ECOFIN*) 2007. gada oktobrī vienojās, ka ir jāveic turpmāki pasākumi, lai izstrādātu kārtību starpvalstu finanšu pasākumu stabilitātes nodrošināšanai Eiropas Savienībā. Lamfalisī sistēmas uzlabošana ir šo pasākumu nepieciešams papildinājums. Oktobrī Iestāžu uzraudzības grupa (*IIMG*) publicēja noslēguma ziņojumu, kurā tā analizē 3. līmeņa komiteju darbību. Arī Finanšu pakalpojumu komitejai ir jānāk klajā ar ziņojumu par ilgtermiņa uzraudzības jautājumiem un konvergenci. Visi šie ziņojumi izraisīs politiska līmeņa debates, lai 2008. gadā formulētu konkrētas rekomendācijas.

Šajā pārskatā izklāstīti daži praktiski, nepieciešami un sasniedzami uzlabojumi Lamfalisī procesā. Tie veicinās ciešāku sadarbību starp valstu uzraudzības iestādēm un nodrošinās lielāku īstenošanas un izpildes saskaņotību un konvergenci dalībvalstīs. Komisija uzskata, ka šajā posmā nav īstenojamas vērienīgākas institucionālās izmaiņas, piemēram, neatkarīgu likumdošanas pilnvaru piešķiršana 3. līmenī, ņemot vērā, *inter alia*, dalībvalstu un citu ieinteresēto pušu vienošanās trūkumu. Tā iemesls jo īpaši ir to jautājumu sarežģītība, kas ir svarīgi finanšu nozarē (kurā pastāv dažādi uzraudzības režīmi banku darbībai, apdrošināšanai un vērtspapīriem, kā arī dažādi organizatoriskie modeļi uzraudzības īstenošanai dalībvalstīs). Šādā kontekstā šajā paziņojumā ir ierosinātas izmaiņas, ko Komisija uzskata par nepieciešamām, lai turpinātu stiprināt esošo ES uzraudzības sistēmu.

2. VISPĀRĪGS NOVĒRTĒJUMS

Līdz šim kopumā Lamfalisī procesa pieredze ir bijusi pozitīva – tādu viedokli plaši pauž ES dalībvalstis, Eiropas Parlaments², tirgus dalībnieki un regulatori. *Ceteris paribus* Lamfalisī process ir ievērojami veicinājis elastīgākas regulēšanas sistēmas veidošanu Eiropā un radījis priekšnoteikumus lielākai saskaņotībai un ciešākai sadarbībai uzraudzības jomā. Kopējais lēmumu pieņemšanas process ir kļuvis efektīvāks, vispārējāks un ātrāks. Pirmo četru Lamfalisī direktīvu pieņemšanai vidēji bija vajadzīgi 20 mēneši, un tas ir labāks rādītājs salīdzinājumā ar laiku, kas pagāja sarunās par iepriekšējām direktīvām (piemēram, 4 gadi Ieguldījumu pakalpojumu direktīvas gadījumā 1989.-1993. gadā).

Lamfalisī process dažādās nozarēs ir izvērsies atšķirīgos tempos. Vērtspapīru nozarē ir pieņemtas četras 1. līmeņa direktīvas un divpadsmit 2. līmeņa īstenošanas pasākumi; visi pieņemti vienbalsīgi un ar stingru Eiropas Parlamenta atbalstu. Tas nebūtu varējis notikt bez Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejas (*CESR*) tehniskajām konsultācijām. Banku nozarē Kapitāla prasību direktīvā (2006/48/EK) ir noteiktas tehniskas detaļas, kas parāda iespēju reglamentējošo vienošanos G10 līmenī grozīt ar komitoloģiskiem lēmumiem. *CEBS* ir pieņēmusi divpadsmit 3. līmeņa pamatnostādnes, lai panāktu Kapitāla prasību direktīvas saskaņotu piemērošanu. Apdrošināšanas nozarē *CEIOPS* galvenokārt ir darbojusies, sniedzot Komisijai tehniskas konsultācijas sakarā ar priekšlikumu par projektu "*Solvency II*" (Maksātspēja II) (COM (2007) 361) un tā īstenošanas pasākumiem. *CEIOPS* ir arī palīdzējusi Komisijai pārbaudīt "*Maksātspēja II*" priekšlikuma ietekmi, veicot vairākus kvantitatīvās ietekmes pētījumus.

² Eiropas Parlamenta Ziņojums par labāku regulējumu Eiropas Savienībā (A6-0273/2007), 18. un 19. punkts.

Lamfalisī procesa īstenošana sakrita ar Eiropas finanšu pakalpojumu un tirgu globālās konkurētspējas ievērojamu uzlabošanos. ES regulējuma metodes kvalitātei ir bijusi svarīga nozīme, radot dinamisku sistēmu ES kapitāla tirgu attīstībai un jauninājumu ieviešanai. Turklāt uz principiem balstīts ES regulējums veido starptautisku saskaņotību grāmatvedības un ieguldījumu pakalpojumu jomā, pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu sabiedrībās (UKIPV), banku darbībā (ievērojot Kapitāla prasību direktīvu) un citās jomās, sniedzot iespējas ieņemt vadošu lomu globālu standartu noteikšanā.

Vēl viens fundamentāls regulatīvās shēmas uzdevums ir sasniegt optimālu uzraudzību ar iespējami zemākām regulēšanas izmaksām, kas būtu jāsedz finanšu uzņēmumiem. Patlaban mūsu rīcībā nav drošu aprēķinu, kas atspoguļotu nozares izmaksas un citus izdevumus saistībā ar starpvalstu un starpnozaru regulēšanu. Tādēļ Komisija ir uzsākusi pētījumu, kurā tā sīkāk analizēs regulējošo noteikumu izmaksas uzņēmumiem, kuriem ir jāievēro ierobežots skaits ES direktīvu. Pētījuma rezultāts tiks darīts zināms līdz 2009. gadam. Pamatojoties uz šā pētījuma rezultātiem, Komisija sadarbībā ar 3. līmeņa komitejām novērtēs, vai un kādās jomās ir nepieciešami uzlabojumi.

3. LIKUMDOŠANAS PROCESA UN ĪSTENOŠANAS UZLABOŠANA

3.1. Pašreizējās situācijas novērtējums

Ir gūti panākumi, 1. līmeņa direktīvās pievēršot galveno uzmanību vispārējiem noteikumiem un principiem, lai arī daži kritiķi apgalvo, ka 1. līmeņa teksti ir joprojām pārāk detalizēti. Komisija, ņemot vērā 3. līmeņa komiteju sniegtos padomus un konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm, ir uzmanīgi izsvērusi 2. līmeņa pasākumus, lai izvairītos no pārāk sīkiem norādījumiem. Turklāt ir ņemtas vērā Eiropas Parlamenta izteiktās bažas par pareiza institucionālā līdzsvara saglabāšanu 2. līmenī, 2006. gada jūlijā vienojoties par jaunu regulatīvo kontroles procedūru. Kad būs panākta vienošanās par tehnisko darbības sfēru, Eiropas Parlamentam būs tiesības izpētīt un pat bloķēt „kvazitiesisku” (komitoloģijas) pasākumu apstiprināšanu. ES trīs institūcijas ir vienojušās arī par to, ka izpildes pilnvaras ir jānodod Komisijai bez laika ierobežojuma, un tas nozīmē, ka finanšu pakalpojumu direktīvās ietvertie, spēkā esošie „nobeiguma nosacījumi” ir jāatceļ³. Tagad ir ļoti svarīgi līdz 2007. gada beigām izpildīt šīs saistības, lai novērstu institucionālu nenoteiktību.

3.2. 1. un 2. līmeņa pasākumu secības noteikšana

Secības noteikšana attiecībā uz sarunām un pamata tiesību aktu pieņemšanu, izmantojot koplēmuma procedūru, (1. līmeni) kopā ar īstenošanas pasākumiem (2. līmeni) ir kļuvusi par iemeslu dažām vāmajām vietām procesā un nerealizējamiem laika grafikiem.

Ievērojamu daļu no transponēšanai atvēlēta laika, kā noteikts 1. līmeņa tiesību aktos, praksē aizņem īstenošanas pasākumu sagatavošana, bet bez tiem dalībvalstis nevar efektīvi tupināt aktu transponēšanu. Tomēr ir riskanti mēģināt novērtēt sarunu procesa ilgumu 2. līmenī, kad tiek pieņemti pamata tiesību akti. Šis apstāklis ir radījis grūtības noteikt gan atbilstīgus transponēšanas termiņus dalībvalstīm, gan piemērošanas termiņus nozarei. Rezultātā tika pagarināti Finanšu instrumentu tirgu direktīvas transponēšanas un piemērošanas termiņi.

Komisija uzskata, ka īpaši svarīgi ir labāk saskaņot tiesību aktu un ieviešanas pasākumu pieņemšanas un transponēšanas laika grafikus. To varētu panākt, sasaistot visas tiesību aktu paketes transponēšanas termiņu ar pēdējo īstenošanas pasākumu pieņemšanu, kā norādīts 1. līmeņa tiesību aktos.

³ OV C 255, 21.10.2006, 1.lpp., 3.punkts.

Līdzīgā veidā darbu ar 1. un 2. līmeņa pasākumiem vajadzētu veikt pēc iespējas paralēli, lai uzlabotu juridisko saskaņotību un izpratni. Izskatot 2. līmeņa pasākumus procesa agrīnā posmā, tiks atvieglotas sarunas par pamatdokumentu, un likumdevējiem tiks nodrošināta skaidrība par īstenošanas pasākumu galveno saturu nākotnē.

3.3. Labāks regulējums

Lamfalisi process ir pirmais pasākums, ar kuru ir ieviesti un stingri piemēroti racionāli regulējuma principi: pieeja „no apakšas uz augšu”, atklātas konsultācijas, ietekmes analīze, tirgus profesionāļu un patērētāju organizāciju agrīna un nopietna piedalīšanās, pievienojoties arī dalībvalstu regulatoriem. Procesā atvērtība un caurskatāmība ir samazinājusi regulējuma ietvaros veiktas vērtspapīru un akciju spekulācijas, uzlabojusi kvalitāti, kā arī pastiprinājusi ES politikas caurskatāmību un prognozējamību. Lai nemazinātu šos panākumus, ir ārkārtīgi svarīgi, lai dalībvalstis pēc iespējas atturētos no valsts noteikumu pievienošanas tiem noteikumiem, kas ir apstiprināti Eiropas mērogā (t.s. "apzeltīšana" - "gold-plating"). Krasi samazinot šo "apzeltīšanu" un biežāk izmantojot regulas (kā tas ierosināts Lamfalisi ziņojumā), būs iespējams uzlabot regulējuma rezultātus tirgū. Nepieciešamības gadījumos un cik vien lielā mērā iespējams Komisija ierosinās regulas īstenošanas pasākumiem. Attiecībā uz „apzeltīšanu” Komisija turpinās ievērot stingru politiku, kā norādīts Finanšu instrumentu tirgu direktīvas īstenošanas direktīvas (2006/73/EK) 4. pantā. Dalībvalstīm vajadzētu stingri pamatot jebkādas regulējošus papildinājumus vai Komisijas priekšlikuma paplašinājumus gadījumos, kad šāda brīvība ir iespējama.

Konsultācijas

Ieinteresētās puses stingri atbalsta sistemātiskas un caurskatāmas konsultācijas. Tomēr dažos gadījumos, jo īpaši vērtspapīru jomā, tirgus dalībnieki ir norādījuši, ka konsultēšanās laiks ir pārāk īss. Komisija apsvērs, kā nodrošināt konsultācijām atvēlētā laika un jautājuma tehniskās sarežģītības pareizu līdzsvaru.

Caurskatāmas politikas veidošana arī prasa pilnīgas caurskatāmības principa ievērošanu attiecībā uz konsultāciju rezultātiem. Izņemot gadījumus, kad tiek prasīts ievērot konfidencialitāti, par normālu praksi vajadzētu kļūt sistemātiskai atbilžu publicēšanai. Komisija internetā publicēs apkopotos konsultāciju ietvaros organizēto sēžu ziņojumus un aicina 3. līmeņa komitejas arī ievērot tādu pašu praksi. Komisija labprāt saņems no jebkāda avota nākušus komentārus par tās priekšlikumu projektiem, bet alternatīvu priekšlikumu gadījumā ir jāpievieno pietiekami un pārliecinoši ekonomiski pierādījumi, kas patlaban vēl netiek darīti.

Ietekmes novērtējums

Ietekmes novērtējums ir īpaši svarīgs gan regulēšanas nepieciešamības novērtēšanai, gan kvalitātes nodrošināšanai. Uz visiem 1. līmeņa tiesību aktiem tagad attiecas Komisijas veikts ietekmes novērtējums. Bet labāka likumdošana nozīmē vienotu koncepciju — visām pusēm ir jādarbomas optimālā kopīgā rezultāta labā. Komisija apsveic Eiropas Parlamenta atkārtoti apliecināto solījumu „veikt ietekmes novērtējumu, kad tiek būtiski grozīti tiesību aktu priekšlikumi”⁴. Komisija arī aicinās Padomi, kad tā iesniedz būtiskus grozījumus, un 3. līmeņa komitejas, kad tās konsultē Komisiju, pievienot katram savam priekšlikumam vispārēju ietekmes novērtējumu.

Komisija uzskata: tā kā īstenošanas pasākumi var ievērojami ietekmēt dažādas ieinteresētās puses, ir nopietni jāapsver iespēja veikt ietekmes novērtējumu attiecībā uz jebkuru nozīmīgu

⁴ Rezolūcija par politiku finanšu pakalpojumu jomā (2007) 0338.

pasākumu, kas tiek piedāvāts 2. līmenī. Tādēļ Komisija turpmāk centīsies paplašināt savu tagadējo ietekmes novērtēšanas praksi, lai tā attiektos arī uz īstenošanas pasākumiem, ko veic šo komiteju darbības ietvaros.

3.4. Īstenošana 4. līmenī – caurskatāmības palielināšana transponēšanā

Lamfalisī procesa īstenošana nav nozīmīgi uzlabojusi dalībvalstu rezultātus attiecībā uz to, vai tās laikus transponē 1. un 2. līmeņa tiesību aktus. Komisiju joprojām neapmierina Eiropas direktīvu transponēšanas kavēšanās, kas negatīvi ietekmē gan dalībvalstis, gan tirgus. Neliela grupa dalībvalstu jau vairākreiz to ir darījusi lēni.

Ir ieviesti vairāki atklāšanas mehānismi caurskatāmības uzlabošanai. Piemēram, Kapitāla prasību direktīvas 144. pantā ir ietverta prasība, ka uzraudzības iestādei ir jāatklāj informācija par Kapitāla prasību direktīvas īstenošanu dalībvalsts tiesību aktos un par to, kā valsts ir izmantojusi šajā direktīvā ietvertos variantus un izvēles iespējas. Lai atvieglotu direktīvas konsekvētu īstenošanu, Eiropas Banku uzraugu komisija (CEBS) ir izveidojusi interneta sistēmu uzraudzības informācijas atklāšanai⁵. Tomēr, tā kā direktīva ir pilnā apjomā piemērojama tikai pēc 2008. gada 1. janvāra, tās īstenošana joprojām ir sākuma posmā.

Divreiz mēnesī Komisija savā interneta mājas lapā publicē punktu tabulas, kas parāda Finanšu pakalpojumu rīcības plāna direktīvu transponēšanas gaitu⁶ un 1. un 2. līmeņa Lamfalisī direktīvu transponēšanas gaitu⁷. Tāpat Komisija publicē informāciju par Finanšu instrumentu tirgu direktīvas transponēšanas situāciju, pamatojoties uz Komisijas aptaujām, kuru respondenti ir dalībvalstis.

Lai veicinātu transponēšanas veikšanu tai atvēlētajā laikā, Komisija ir intensīvi sadarbojusies ar dalībvalstu pārvaldes iestādēm, tostarp organizējot darba seminārus par šo tematu un divpusējas un daudzpusējas sanāksmes, kā arī ir sniegusi ieteikumus ar citām metodēm, piemēram, piedāvājot nesaistošus norādījumus par interpretāciju un internetā publicētus jautājumu un atbilžu moduļus. Šāda prakse tiks turpināta. Turklāt Komisija nekavējoties uzsāks pārkāpumu novēršanas procesu atbilstoši EK Līguma 226. pantam pret jebkuru dalībvalsti, kas kavēšies ar īstenošanu. Komisija arī sagaida, ka dalībvalstis iesniegs transponēšanas tabulas, kas atvieglotu pārbaudes veikšanu. Turklāt tā sistemātiski iekļaus katrā jaunas direktīvas ierosinājumā pienākumu paziņot atbilstības tabulu.

4. SADARBĪBA KONVERĢENCES UN UZRAUDZĪBAS JOMĀ

4.1. Pašreizējās situācijas novērtējums

Lamfalisī procesa galvenais mērķis ir veicināt sadarbību un konverģenci uzraudzības jomā. Tas ir viens no galvenajiem jauninājumiem Lamfalisī struktūrā.

Uzraudzības prakses savstarpējas saskaņotības rezultātā dalībvalstīs vajadzētu rasties konsekvētiem regulēšanas un uzraudzības risinājumiem un konsekventai to piemērošanai attiecīgajā valstī. Lai to panāktu, var būt vajadzīga ES uzraudzības iestāžu vienošanās 3. līmenī un kopīgu nesaistošu pamatnostādņu un ieteikumu piemērošana.

Uzraudzības konverģenci un sadarbību var stiprināt ar vairākiem instrumentiem. Tādi ir, piemēram, starpniecība, uzdevumu deleģēšana, nesarežģītas atskaitīšanās prasības, informācijas un datu apmaiņas kārtība. Mācību programmām un uzraudzības darbinieku apmaiņai arī var būt svarīga nozīme kopējas uzraudzības kultūras veidošanā.

⁵ Komisija līdzīgu pasākumu ieviesa Maksātspējas II priekšlikuma 30.pantā.

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/finances/actionplan/index_en.htm#transposition

⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/securities/transposition/index_en.htm

Neraugoties uz 3. līmeņa komiteju centieniem nodrošināt šā mērķa sasniegšanai vajadzīgos instrumentus, gaidītie rezultāti ne vienmēr ir sasniegti. Ir radušies daži nevajadzīgi šķēršļi saistībā ar svarīgiem uzraudzības jautājumiem.

Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejai (CESR) bija jāveic grūts uzdevums – jānosaka kopējs formāts ziņojumu sniegšanai par darījumiem saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus direktīvu, un komitejas darbs kavējās attiecībā uz darījumu atskaišu apmaiņas mehānisma izveidi. Banku nozarē finanšu ministru pieprasītā kopīgā atskaitīšanās sistēma ir iznākusi sarežģīta pretēji modernizētai, vienkāršai un homogēnai, kādu prasīja tirgus. Eiropas Banku uzraugu komitejai (CEBS) radās grūtības, veidojot kopīgu saprātīgu attieksmi pret jaukta tipa organizācijām, un tā vēlētos, lai Komisija tieši pārietu pie jauniem tiesību aktiem. Arī starpniecības procedūru ieviešana līdz šim nav vainagojusies ar panākumiem, jo šādas procedūras nav izmantotas.

Dažreiz šķiet, ka 3. līmeņa komitejas nav pietiekami sagatavotas, lai sniegtu to, ko no tām gaida. Ir vajadzīgs spēcīgāks politisks stimuls. No otras puses raugoties, tā kā uzraudzības iestāžu galvenā atbildība attiecas uz savu valsti, tām varbūt trūkst pietiekamu pilnvaru vai stimulu Eiropas līmeņa konverģences radīšanai.

Komisija ir apzinājusi dažas politikas sfēras, kurās jāpanāk labāka uzraudzības konverģence. Komisija sagaida, ka šīs izmaiņas pēc iespējas lielākā mērā tiks īstenotas 2008. gada laikā.

4.2. „3. līmeņa stiprināšanas pasākumi”

4.2.1. 3. līmeņa komiteju politiskās atbildības palielināšana

3. līmeņa komitejas atskaitās Komisijai, ciktāl tas paredzēts lēmumos par komiteju izveidošanu. Komiteju locekļi atskaitās katrs savai valdībai un/vai parlamentam savas valsts līmenī. Daudzām dalībvalstu uzraudzības iestādēm nav pietiekamu iespēju savu uzdevumu veikšanai 3. līmenī. Ja uzraudzības iestāžu pienākumi saskaņā ar dalībvalsts likumiem un nesaistošie pasākumi saskaņā ar 3. līmeni ir pretrunā, uzraugi ievēros savas valsts noteiktos pienākumus.

Tā kā 3. līmeņa komiteju svarīgā misija ir panākt uzraudzības konverģenci ES līmenī, neierobežojot uzraugu neatkarību, Eiropas institūcijām vajadzētu paust savas politiskās cerības attiecībā uz komiteju sasniedzamajiem galvenajiem rezultātiem turpmākajā standarta periodā (piem., divos gados). Šīm institūcijām arī vajadzētu dot iespēju regulāri novērtēt 3. līmeņa komiteju darbību.

To varētu panākt, izmantojot divpakāpju procedūru.

Pirmkārt, pamatojoties uz kādu Komisijas tekstu un pēc iepriekšējas konsultēšanās ar 3. līmeņa komitejām, Eiropas Parlaments un *ECOFIN* Padome varētu kopīgi pieņemt īsu politisku paziņojumu, norādot, kādi galvenie 3. līmeņa komiteju darba rezultāti tiek gaidīti nākamajā laika periodā.

Otrkārt, šā perioda laikā un tā beigās 3. līmeņa komitejas ziņotu Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei par saviem sasniegumiem vai, atkarībā no apstākļiem, par iemesliem, kas ir traucējuši komitejām sasniegt noteiktos mērķus. Otrajā gadījumā komitejām vajadzētu sniegt sīkus paskaidrojumus, tostarp norādot, kuri uzraugi nav izpildījuši savu uzdevumu. Ja 3. līmenī nav iespējams neko panākt attiecībā uz mandātā konkrēti norādītu iniciatīvu, praktiski atliek trīs iespējas: i) *status quo* (līdzšinējā situācija) bez tālākas virzības; ii) pasākuma pārvēršana par Komisijas komitoloģijas pasākumu, pieņemot, ka tas ir risināms ar deleģētām pilnvarām; iii) ja nosacījumi neatbilst ii) risinājumam, bet lieta ir pietiekami svarīga, jāapsver grozījuma ieviešana 1. līmenī.

Šāda vispārēja pieeja palielinātu politisko spiedienu uz 3. līmeņa komitejām, lai tās darbotos rezultatīvi, un nostiprinātu 3. līmeņa komiteju vadības posteņus. Tas ievērojami uzlabotu Lamfalisi procesa efektivitāti un pastiprināt pārējo komitejas locekļu savstarpējo ietekmi. Tai dalībvalstij, kuras regulators vai uzraugs Komitejā darbojas mazākumā, varētu pieprasīt sniegt papildu skaidrojumu.

Dalībvalsts līmenī papildus iepriekš minētajam valsts uzraudzības iestāžu nolikumos vajadzētu ietvert prasību par sadarbību ar citiem uzraugiem, tā veicinot Eiropas uzraudzības konvergenci. Komisija piekrīt Iestāžu uzraudzības grupas rekomendācijai, kurā ir teikts: „*attiecīgo uzraudzības iestāžu misijas formulējums būtu jāpapildina ar skaidri noteiktu uzdevumu atbalstīt konverģences procesu Eiropā*”. Šo rekomendāciju jau oktobrī ir apstiprinājusi ECOFIN Padome, kas aicināja dalībvalstis izlemt, vai dalībvalstu uzraudzības iestāžu mandātos ietvert ES dimensiju un līdz 2007. gada beigām ņemt vērā bažas par finansiālo stabilitāti visās dalībvalstīs.

4.2.2. Komiteju juridiskā statusa nostiprināšana 3. līmenī

Komisijas lēmumos par 3. līmeņa komiteju izveidošanu nav pietiekami atspoguļota komiteju nozīme arvien vairāk integrēta Eiropas finanšu tirgus apstākļos. Katras komitejas misija katrā šādā lēmumā ir formulēta nedaudz atšķirīgi, atspoguļojot paustās bažas un politiskās vienošanās, kas laika gaitā ir mainījušās. Ir loģiski, ka visiem trim lēmumiem jābūt konsekventiem.

Kopumā no komitejām tiek gaidīta trīs veidu funkciju izpilde. Tomēr vienīgi padomdošanas uzdevums ir skaidri noteikts visos trijos lēmumos. Pretēji tam, komiteju uzdevums veicināt konsekventu īstenošanu, un to loma uzraudzības prakses konverģences panākšanā ir minēta tikai attiecībā uz Eiropas Banku uzraugu komiteju un Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraugu komiteju (CEBS un CEIOPS). Prasība, ka 3. līmeņa komitejām ir jāveicina sadarbība uzraudzības jomā, ir minēta tikai lēmumā par CEBS.

Šis apstāklis rada sarežģījumus. Piemēram, tā kā lēmumā par Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejas (CESR) izveidošanu nav minēta uzraudzības konverģence un sadarbība, šīs komitejas lomu nevar minēt 1. līmeņa direktīvās.

Komisija apsvērs, kādas izmaiņas būtu piemērotas, lai mainītu pašreizējo juridisko sistēmu. Izvēles varianti ir i) mainīt Komisijas lēmumus par 3. līmeņa komiteju izveidi, lai saskaņotu to funkcijas starpnozaru konverģences un konsekvences panākšanai; ii) mainīt attiecīgās 1. līmeņa direktīvas, lai ievērojami pastiprinātu prasības par sadarbību un uzlabotu triju 3. līmeņa komiteju uzraudzības kompetenci. Pirmais pasākums ir veikts priekšlikumā par Maksātspējas II direktīvu, kuras darbības nosacījumos nepārprotami ir minēts, ka Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraugu komitejai (CEIOPS) tiek uzticēti vidutāja uzdevumi un viena konkrēta lēmumu pieņemšanas pilnvara⁸. Komisija apsvērs veidu, kā to pašu pieeju attiecināt uz divām pārējām komitejām (CEBS un CESR).

⁸ CEIOPS ir jādarbības kā vidutājam starp uzraugiem, ja tie nevar vienoties par apdrošināšanas uzņēmuma iekšējā riska modeļa validēšanu; komiteja var pieņemt saistošus lēmumus, nosakot, kurai iestādei vajadzētu uzņemties „grupas uzrauga” funkciju un pienākumus attiecībā uz starpvalstu apdrošināšanas grupu.

4.3. Savstarpējas uzticības veidošana, lai nodrošinātu labāku īstenošanu – praktiskie šķēršļi Eiropas un dalībvalstu līmenī.

4.3.1. Lēmumu pieņemšanas procesi 3. līmeņa komitejās.

Parasti 3. līmeņa komiteju pieņemtie nolikumi paredz, ka lēmumi tiek pieņemti uz konsensa pamata. Tas attiecas uz standartu/pamatnostādņu pieņemšanu un uz lēmumiem par darba projektu īstenošanu. Vienīgais izņēmums, kad konsenss lēmuma pieņemšanā nav vajadzīgs, ir jautājums par tehnisko padomu sniegšanu Komisijai, kad lēmumu var pieņemt ar kvalificētu balsu vairākumu. Līdz šim 3. līmeņa komitejas ir kopumā darbojušās uz konsensa pamata un nav nekad izmantojušas iespēju balsošanā ievērot kvalificētu balsu vairākumu.

Uz konsensa pamata pieņemtie lēmumi ir ļoti ietekmīgi. Tomēr šādu lēmumu rezultātā var rasties risinājums saskaņā ar mazākā kopsaucēja principu, bet sliktākajā gadījumā lēmums nedod nekādu risinājumu. Gadījumos, kad komitejas nevar rast risinājumu uz konsensa pamata, tās ir vērsušās pie Komisijas, lai atrisinātu dažkārt ļoti tehniskus jautājumus, piemēram, atsevišķus jautājumus sakarā ar Finanšu instrumentu tirgu direktīvas optimālu īstenošanas noteikumu piemērošanu, nodaļu uzraudzības kārtību vai atskaitīšanos par darījumiem.

Ir ļoti būtiski turpināt uzlabot lēmumu pieņemšanas procedūru efektivitāti un lietderību 3. līmeņa komitejās. Komitejas savos nolikumos varētu ieviest nosacījumu par balsošanu, izmantojot kvalificētu balsu vairākuma procedūru, ja balsošana notiek par jebkādu padomu došanu Eiropas Komisijai vai jebkādu pasākumu, kas domāts konverģences veicināšanai Eiropas uzraudzības praksē. Komisijai un Eiropas Parlamentam ir jāvienojas par kopīgu deklarāciju, saskaņā ar kuru 3. līmeņa komitejas grozītu savu lēmumu pieņemšanas kārtību. Citā gadījumā, ja tas nav iespējams, šajā aspektā varētu mainīt Komisijas lēmumus par 3. līmeņa komiteju izveidošanu.

Komisija uzskata, ka būtu arī lietderīgi, ja 3. līmeņa komitejas locekļi noslēgtu savstarpēju „līgumu”, ka mazākuma pārstāvji piekritīs ievērot vairākuma gribu. Šādās saistībās varētu iekļaut drošības nosacījumu, ka 3. līmeņa komisijas locekļiem var atļaut nepiekrīst izmantot pamatnostādnes/nesaistošos standartus dažos skaidri definētos apstākļos, piemēram, ja piedāvātais pasākums pārsniedz dalībvalsts juridiskās kompetences robežas. Tādos gadījumos komitejas loceklim varētu noteikt pienākumu sniegt juridisku pamatojumu, kāpēc netiek ievērota attiecīgā rekomendācija vai pamatnostādne. Attiecīgo komitejas locekļu izsmeļošs paskaidrojums ir jāietver 3. līmeņa atskaitēs, kas tiek sniegtas Eiropas institūcijām un ir publiski pieejamas.

Ja komitejas loceklis nepiekrīt pasākumam, par ko ir vienojusies 3. līmeņa komiteja, kā arī ja uz to neattiecas nosacījumi, kas atļauj šo lēmumu neievērot (vai ja tas pat atsakās to ievērot vai sniegt paskaidrojumu), Komisija aicina 3. līmeņa komiteju savā nolikumā paredzēt kāda veida disciplinārsodu.

4.3.2. Īstenošana dalībvalsts līmenī

Neatkarīgi no to formas, 3. līmenī pieņemtie lēmumi nav saistoši. Viedo komiteja uzskatīja, ka, arī nebūdami saistoši, šādi lēmumi „*nepārprotami ietver ievērojami lielu pilnvarojumu*”. Tomēr līdz šim tas ne vienmēr izrādījies tā. Pieredze drīzāk rāda, ka dalībvalstu uzraugi 3. līmenī apstiprinātos pasākumus nav konsekventi ievērojuši ikdienas uzraudzības praksē⁹.

⁹ Eiropas Banku uzraugu komitejas (CEBS) panākto uzraudzības konverģences pakāpi nozares pārstāvji ir novērtējuši kā diezgan neapmierinošu (2006/2007 *CEBS Performance Assessment Online Study* – Pētījums par CEBS darbības novērtējumu tiešsaistē)

To reizēm pastiprina fakts, ka daži regulatori valstu līmenī izdod pamatnostādnes, kas atšķiras no 3. līmeņa komitejas pieņemtajām pamatnostādnēm. Šī pamatnostādņu „inflācija“ rada neskaidrību tirgus dalībniekiem, ietekmē tirgu integrāciju un apdraud Kopienas tiesību aktu efektīvu piemērošanu. Tāpēc Komisija uzskata, ka tajās jomās, kurās ir izdotas 3. līmeņa pamatnostādnes, valstu uzraudzības regulatoriem jāatturas pieņemt papildu pasākumus.

Lai gan politiski nav iespējams piešķirt 3. līmeņa komitejām kādas neatkarīgu regulatoru pilnvaras, praktiski ir jārisina jautājums par to, kā nodrošināt, lai dalībvalstu regulatori un uzraugi ievērotu 3. līmeņa pasākumus, pamatojoties uz nesaistošiem dokumentiem. Dalībvalstīm vajadzētu pieprasīt, lai to uzraugi/regulatori piekristu pilnā mērā piemērot 3. līmenī noteiktos kopējos standartus un pamatnostādnes, kā arī par to paziņotu *ECOFIN* Padomes deklarācijā.

4.3.2.1. Dalībvalstu uzraugu pilnvaras un sankcijas

Daži normatīvie akti finanšu pakalpojumu jomā ietver uzraugu minimālo vēlamu pilnvaru sarakstu. Tas tā noteikti ir vērtspapīru nozarē. Banku direktīvā iekļauts saraksts, kurā ir minētas plaša diapazona konkrētas uzraugu pilnvaras. Dalībvalstu regulatoriem, jo īpaši regulatoriem vērtspapīru nozarē, nav vajadzīgas identiskas uzraudzības pilnvaras, lai īstenotu gan ES direktīvas, gan 3. līmeņa normas/pamatnostādnes. Taču tiem ir jādod vajadzīgās un minimāli pietiekamās pilnvaras un instrumenti (kas ietver arī sankcijas), lai tie spētu izpildīt savus pienākumus. Tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu mītnes valsts un uzņēmējvalsts efektīvu savstarpējo attiecību funkcionēšanu.

Komisija un trīs 3. līmeņa komitejas analizē to, cik lielā mērā pietiekami konverģenti ir dažādu dalībvalstu noteikumi, pilnvaras un prakse. Pirmie rezultāti norāda uz ievērojamām atšķirībām gan dalībvalstu juridisko pilnvaru jomā, gan to praktiskā izmantošanā. Īpaši atšķirīgas ir sankciju noteikšanas un sodīšanas pilnvaras. Piemēram, vērtīgā kartēšanas pasākumā, ko 2007. gada jūnijā veica *CESR* Revīzijas grupa, pētot uzraugu pilnvaras saskaņā ar Prospekta direktīvu un Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas direktīvu, dalībvalstīs šajā jomā atklājās lielas atšķirības.

Lai risinātu šo jautājumu, Komisija ierosinās plašu starpnozaru pētījumu par uzraudzības pilnvarām un sankciju sistēmām vērtspapīru, banku un apdrošināšanas nozarē, lai noskaidrotu, kuros gadījumos atšķirīgas pilnvaras varētu mazināt regulatoru sadarbību. Turklāt Komisija apsvērs vajadzību pastiprināt noteikumus par uzraugu minimālajām pilnvarām 1. līmeņa tiesību aktos. Ir vajadzīga daudz lielāka konverģence attiecībā uz sankcijām, kā arī politiskas debates par to, vai Eiropas sankciju režīmi patlaban kopumā ir pārāk vāji.

4.3.2.2. Dalībvalstu uzraudzības iestāžu darbības neatkarība

Iedarbīga Eiropas uzraudzības sistēma ietver skaidri noteiktus uzraudzības iestāžu pienākumus un mērķus, kā arī prasības, ka tām jāizpilda savi uzdevumi caurskatāmi, neatkarīgi un atbildīgi.

Darbības neatkarība ietver četras galvenās dimensijas: institucionālo, regulējošo, uzraudzības un budžeta dimensiju. Pirmkārt, uzraugiem ir jābūt neatkarīgiem gan no politiskās varas iestādēm, gan no komerciālas iejaukšanās to pilnvaru realizēšanā un funkciju izpildē. Otrkārt, uzraugiem ir jādod pietiekami liela autonomija, lai noteiktu saprātīgus tehniskos noteikumus. Treškārt, uzraugiem jāspēj realizēt savi spriedumi un pilnvaras neatkarīgi un nediskriminēti attiecībā uz licencēšanu, inspekcijām, sankcijām un piespiedu izpildes pasākumiem. Visbeidzot, uzraugiem ir vajadzīga pietiekama elastība savu finansējuma vajadzību noteikšanā.

Kaut arī uzraugu neatkarība un atskaitīšanās pienākums kļūst arvien svarīgāks, šīs norises apēno dažreiz iegūtas liecības, ka dažās Eiropas daļās politiķi negarantē pietiekami lielu neatkarību uzraudzības iestādēm.

Šāda situācija var izraisīt bažas. Komisija informēs dalībvalstis par šo situāciju Eiropas Savienībā un aicināt tās pieņemt šos pamatprincipus, lai nodrošinātu valstī savu uzraugu darbības neatkarību. Komisija vēros darbības neatkarības virzienā panākto un nekavēsies izteikt priekšlikumu par attiecīgu rīcību, ja īsā laikā netiks panākts ievērojams progress.

4.3.2.3. Mītnes valstu un uzņēmējvalstu regulatoru sadarbība

Uzdevumu un pienākumu deleģēšana ir svarīgs līdzeklis, kas optimizē starpvalstu uzraudzības funkcionēšanu un ES uzraugu sadarbību. Kā norāda Eiropas Finanšu lietu komiteja, deleģēšana varētu būt stimuls uzņēmējvalstīm parakstīt sadarbības līgumu, ko var īstenot potenciālas finanšu krīzes gadījumā.

Lai starpvalstu deleģēšana darbotos, ir jānosaka juridiskās normas. Komisija apsver iespēju ieviest skaidri formulētas juridiskās normas, kas ļautu uzraugiem deleģēt uzdevumus citas dalībvalsts uzraugam, kā noteikts Kapitāla prasību direktīvā (131. pantā) un Prospekta direktīvas 13. pantā (2003/71/EK).

Vajadzētu arī turpmāk uzlabot mītnes valsts un uzņēmējvalsts regulatoru sadarbību to grupu uzraudzībā, kas veic starpvalstu darījumus. Šāds darbs ir turpinājies banku uzraudzībā kopš 1992. gada un notiek attiecībā uz nodaļām Finanšu instrumentu tirgu direktīvas kontekstā. Lai papildinātu spēkā esošos tiesību aktus, 3. līmeņa komitejām būtu jāuzņemas galvenā loma savstarpējas uzticēšanās veicināšanā un vienāda spēles laukuma nodrošināšanā. To varētu izdarīt, piemēram, veidojot daudzpusējus uzraugu saprašanās memorandumus un/vai veidojot kopīgi izmantojamus šādu memorandu šablonus, pievēršot uzmanību noteiktu 1. un 2. līmeņa tekstos ietvertu normu praktiskam pielietojumam. Banku jomā Komisija apsver iespēju koriģēt mītnes valstu un uzņēmējvalstu līdzsvaru Kapitāla prasību direktīvā. 2007. gada oktobrī *ECOFIN* Padome aicināja Komisiju izskatīt iespējamās uzlabojumus uzraudzības iestāžu juridisko pienākumu veida un apjoma precizēšanai attiecībā uz informācijas apmaiņu ar šādu mērķi: paplašināt tiesības uz informāciju un iesaistīt uzņēmējvalstis, precizēt konsolidējošo uzraugu uzdevumus un vienkāršot attiecīgo iestāžu savlaicīgu iesaistīšanu krīzes situācijas gadījumā. Komisija jautājumu izskatīs un ziņos Eiropas Finanšu lietu komisijai līdz 2007. gada beigām par to, vai ir vajadzīgas izmaiņas tiesību aktos. Tas ietver arī pastiprinātu juridisku prasību sadarbības uzraudzības jomā un apmainīties ar informāciju.

„Vadošā” uzrauga lomas un pilnvaru pastiprināšana attiecībā uz starpvalstu finanšu iestādēm¹⁰ var arī ieviest svarīgas prasmes patlaban izmantotajā uzraudzības sistēmā. Pirmie pasākumi ir noteikti Kapitāla prasību direktīvā attiecībā uz starpvalstu bankām. Komisijai ir jānodrošina, ka „vadošo” uzraugu loma un pilnvaras saskan ar norisēm tirgū un ka tās vajadzības gadījumā tiek atjauninātas un pastiprinātas. Tādēļ Komisija plāno 2008. gada oktobrī nākt klajā ar tiesību aktu priekšlikumiem, lai nostiprinātu „vadošā” uzrauga pilnvaras attiecībā uz starpvalstu banku grupām. Šādas korekcijas paplašinās pašreizējās pilnvaras, ietverot tajās „2. pīlāra” lēmumus un prasības atskaitīties par starpvalstu banku darbību un ieguldījumu sabiedrību grupām. Starpvalstu finanšu grupas „vadošā” uzrauga lomas palielināšana ir cieši saistīta ar to, vai pareizi darbojas „kolēģija”, kas sastāv no visiem attiecīgajiem šīs grupas uzraugiem uzņēmējvalstī.

¹⁰ Kapitāla prasību direktīvā tas ir minēts kā „konsolidējošais uzraugs”, Finanšu konglomerātu direktīvā kā „koordinējošais uzraugs” un Maksātspējas 2.priekšlikumā kā „grupas uzraugs”.

4.4. Uzraugu kolēģijas

Starpvalstu grupu uzraudzība un ES uzraudzības sistēmas konverģence ievērojami uzlabotos, ja tiktu izveidotas uzraugu kolēģijas, jo tad būtu vieglāk sadarboties tām uzraudzības iestādēm, kas saistītas ar konkrētu starpvalstu uzņēmumu pārraudzību. Banku jomā gūtā pieredze jau ir pozitīva, un līdzīga situācija gaidāma arī apdrošināšanas nozarē. Kolēģijas nodrošina stingru pamatu esošo problēmu risināšanai saistībā ar mītnes valsts un uzņēmējvalsts kompetences dalīšanu. Izstrādājot kādu kopēju riska vērtēšanas politiku un vienlaikus apmainoties ar svarīgiem konkrētas finanšu grupas datiem, kolēģijas varētu kļūt par forumu problēmas risināšanai, kad parādās pirmais signāls par iespējamu spriedzi konkrētā institūcijā, un tādējādi uzlabot krīzes pārvarēšanu, kā to iesaka Eiropas Finanšu lietu komiteja. Uzraugu kolēģijas arī var rosināt biežāk izmantot darbu un pienākumu deleģēšanu.

Uzraugu kolēģiju optimālai funkcionēšanai ir vajadzīgs juridisks pamats, kas jānosaka ar ES direktīvām un vairākām pašreizējās nostādnes korekcijām. Ir jāparedz skaidri noteiktas iekšēju lēmumu pieņemšanas procedūras gadījumiem, kad nav iespējams panākt vienošanos. Tāpat ir jānodrošina prasība visiem dalībniekiem ievērot kolēģijas pieņemtos lēmumus. 3. līmeņa komitejām jāizstrādā kolēģiju darbības kopējo standartu kopums, kā arī kolēģijas „vadošā” uzrauga un „uzņēmējvalsts” asociēto uzraugu pienākumi.

4.5. Starpnozaru sadarbība

3. līmeņa komiteju starpnozaru sadarbība pamatojas uz Kopējo protokolu par sadarbību, ko visas trīs komitejas (*CESR*, *CEBS* un *CEIOPS*) parakstīja 2005. gada novembrī. Sadarbība ir paredzēta tikai tādos gadījumos, kad kopēja rīcība var dot pievienotu vērtību, t.i., ja i) ir liels risks, ka notiek tirgus darbību traucējošas, regulējuma ietvaros veiktas vērtspapīru un akciju spekulācijas, ii) starpnozaru sadarbība var dot redzamus ieguvumus uzraudzības pasākumu efektīvā veikšanā un iii) 3. līmeņa komiteju sadarbība varētu dot reālu efektivitātes ieguvumu. Kopš 2006. gada 3. līmeņa komitejas ir vienojušās par kopējām ikgadējām darba programmām.

Vienoto ikgadējo darba programmu prioritāte kopš 2006. gada ir bijusi darbs ar finanšu konglomerātiem. 2006. gadā 3. līmeņa komitejas izveidoja Pagaidu darba komiteju finanšu konglomerātu jautājumos. Patlaban šī komiteja sekmīgi darbojas. Tā veic darbu, pamatojoties uz vairākiem noteiktiem mandātiem. Ir pārāgri lemt, vai ir vajadzīgi kādi uzlabojumi. Turpmākajos mēnešos Komisija izskatīs Konglomerātu direktīvas (2002/87/EK) darbību un plāno risināt Pagaidu darba komiteju finanšu konglomerātu jautājumos statusa jautājumu.

Vēl viena Komisijas prioritāte ir kopīgu atskaitīšanās standartu izstrāde. Kā noteikts vienotajā darba programmā 2007. gadam, 3. līmeņa komitejas par šo tematu sagatavos ziņojumu un analizēs turpmāko iespējamo rīcību šajā situācijā.

4.6. Krīzes pārvarēšana

Visām trim 3. līmeņa komitejām ir jānodrošina gatavība prasmīgi visām kopā rīkoties nopietna tirgus darbības traucējuma vai finansiālas krīzes gadījumā. Ir jānodrošina procedūras krīzes informācijas ātrai saņemšanai, lai par norisēm būtu informēti visi ES finanšu uzraugi.

4.7. Resursi un budžets

Finansējumu 3. līmeņa komitejām nodrošina to locekļi, kas katru gadu iemaksā naudu komiteju budžetā saskaņā ar iekšējiem kārtības noteikumiem, kur noteikta iemaksu aprēķināšana un maksāšanas veids. Tomēr 3. līmeņa komitejas arvien vairāk ir spiestas finansēt projektus, kas izriet no juridiskiem pienākumiem sakarā ar ES regulēšanas principiem. Tāds piemērs ir finansējums, kas vajadzīgs ikdienas darbam ar darījumu atskaišu

apmaiņas mehānismu, ko izstrādā Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja (*CESR*) saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgu direktīvu.

Tāpat ir jāveido kopēja finanšu uzraudzības kultūra visās uzraudzības teritorijās. Viens praktisks ieteikums ir 3. līmeņa komitejām izveidot visai Eiropai kopēju starpnozaru mācību iespēju. Šādai platformai vajadzētu dažādu dalībvalstu uzraudzības iestāžu darbiniekiem dot iespēju padziļināt zināšanas par ES regulēšanas procesiem, apmainīties ar ikdienas uzraudzības darba praktisko pieredzi un izstrādāt kopīgu praksi.

Veicinot kopīgu ES uzraudzības kultūras izveidi, kopējās mācību programmas varētu pakāpeniski paplašināt, tajās iesaistot amatpersonas no trešajām valstīm, kuras patlaban veido savas regulēšanas sistēmas. Mērķis tādu amatpersonu līdzdalībai mācību programmās būtu uzlabot informētību un zināšanas par ES regulācijas sistēmu un tādējādi palīdzēt popularizēt ES regulēšanas metodi kā labāko starptautisko praksi, kas veido stabilu globālo regulatoru tīklu.

Komisija uzskata, ka varbūt būtu noderīga kāda finansiāla palīdzība Eiropas uzraudzības konverģences veicināšanai, ja tāda palīdzība atbilst spēkā esošajām ES regulējošām normām un budžeta noteikumiem. Komisija analizē iespējamus veidus, kā veicināt finansējumu gan konkrētiem projektiem, kas saistās ar juridiskiem, spēkā esošās direktīvās noteiktiem pienākumiem, gan finansējumu starpnozaru mācību shēmām, vispirms mācot ES valstu uzraugus un pēc tam – citu valstu uzraugus. Komisija pētīs 3. līmeņa komiteju nodomus un, ja tie, ņemot vērā spēkā esošos regulējuma un budžeta ierobežojumus, būs izpildāmi, 2008. gadā tā nāks klajā ar konkrētu priekšlikumu.

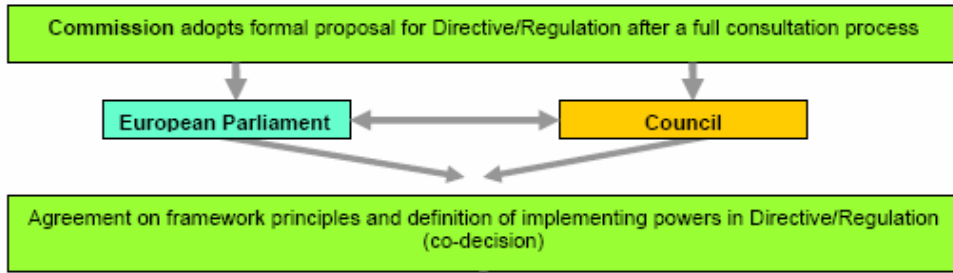
5. SECINĀJUMI

Nesenās svārstības finanšu tirgos uzskatāmi pierādīja finanšu tirgu pieaugošo savienojamību un globalizēšanos. Lai gan riski bija sadrumstaloti, tie ietekmēja arī Eiropas finanšu nozari. Par laimi līdz šim nopietnu sistēmisku seku starpvalstu līmenī nav bijis. Pēdējā laika pieredze vēlreiz atgādina par to, cik svarīgi ir pieņemt visā pasaulē kopīgu pieeju regulējumam un uzraudzībai, ar rūpīgi izstrādātiem, saprātīgiem noteikumiem un vienotu pieeju uzraudzībai. Galvenā loma šeit ir 3. līmeņa komitejām un valstu uzraudzības iestādēm. Dažas no problēmām, ar ko Komisija nodarbosies 2008. gadā kopā ar citiem ES un starptautiskā līmeņa dalībniekiem un kas ir svarīgas šim paziņojumam, būs uzraudzības konverģence finanšu nozarē un jo īpaši nepieciešamība pētīt, kā stiprināt uzraugu savstarpējo sadarbību.

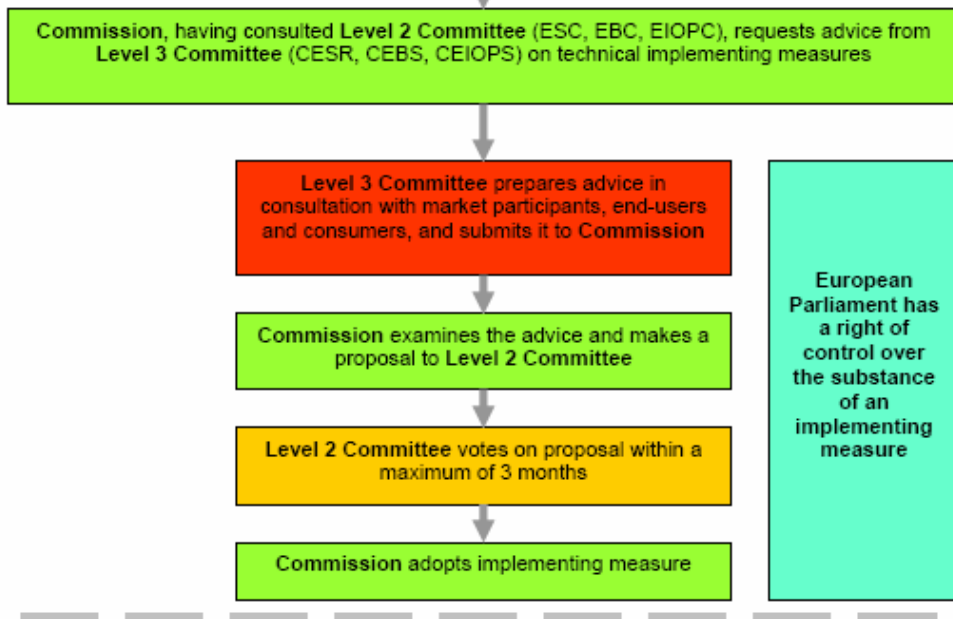
Tādēļ Komisija aicina Padomi, Eiropas Parlamentu, kā arī 2. un 3. līmeņa komitejas kā prioritāru jautājumu apstiprināt šajā paziņojumā izklāstītās iniciatīvas, lai sasniegtu lielāku konverģenci ES uzraudzības praksē. Komisija plāno pastāvīgi uzraudzīt šo iniciatīvu īstenošanu un Lamfalisi sistēmas vispārējo darbību, lai nodrošinātu, ka tā joprojām ir pilnībā pielāgota tirgus attīstībai un atbilst savam mērķim.

ANNEX I: THE FOUR-LEVEL PROCESS

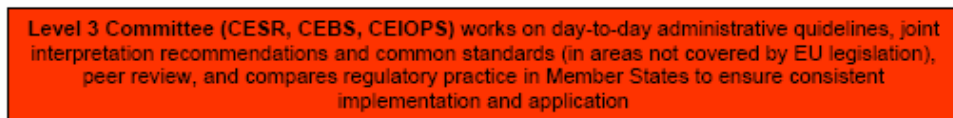
Level 1

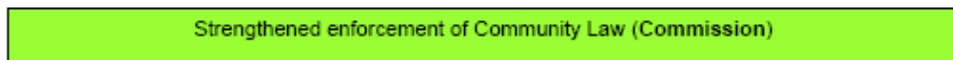
Level 2

Level 3

Level 4

ANNEX II: Achievements

Securities

Level 1 "framework" legislation

- Directive of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on markets in financial instruments amending Council Directives 85/611/EEC and 93/6/EEC and Directive 2000/12/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directive 93/22/EEC (2004/39/EC)
- Directive of the European Parliament and of the Council of 28 January 2003 on insider dealing and market manipulation (market abuse) (2003/6/EC)
- Directive of the European Parliament and of the Council of 4 November 2003 on the prospectus to be published when securities are offered to the public or admitted to trading and amending Directive 2001/34/EC (2003/71/EC)
- Directive of the European Parliament and of the Council of 15 December 2004 on the harmonisation of transparency requirements in relation to information about issuers whose securities are admitted to trading on a regulated market and amending Directive 2001/34/EC (2004/109/EC)

Level 2 "implementing" legislation

- Commission Directive of 22 December 2003 implementing Directive 2003/6/EC of the European Parliament and of the Council as regards the definition and public disclosure of inside information and the definition of market manipulation (2003/124/EC)
- Commission Directive of 22 December 2003 implementing Directive 2003/6/EC of the European Parliament and of the Council as regards the fair presentation of investment recommendations and the disclosure of conflicts of interest (2003/125/EC)
- Commission Regulation of 22 December 2003 implementing Directive 2003/6/EC of the European Parliament and of the Council as regards exemptions for buy-back programmes and stabilisation of financial instruments ((EC) No 2273/2003)

- Commission Directive of 29 April 2004 implementing Directive 2003/6/EC of the European Parliament and of the Council as regards accepted market practices, the definition of inside information in relation to derivatives on commodities, the drawing up of lists of insiders, the notification of managers' transactions and the notification of suspicious transactions (2004/72/EC)
- Commission Regulation of 29 April 2004 implementing Directive 2003/71/EC of the European Parliament and of the Council as regards information contained in prospectuses as well as the format, incorporation by reference and publication of such prospectuses and dissemination of advertisements ((EC) No 809/2004)
- Commission Directive of 8 March 2007 laying down detailed rules for the implementation of certain provisions of Directive 2004/109/EC on the harmonisation of transparency requirements in relation to information about issuers whose securities are admitted to trading on a regulated market (2007/14/EC)
- Commission Directive of 10 August 2006 implementing Directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council as regards organisational requirements and operating conditions for investment firms and defined terms for the purposes of that Directive (2006/73/EC)
- Commission Regulation of 10 August 2006 implementing Directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council as regards record-keeping obligations for investment firms, transaction reporting, market transparency, admission of financial instruments to trading, and defined terms for the purposes of that Directive ((EC) No 1287/2006)

Level 3 measures

- Stabilisation and Allotment – European Supervisory Approach; CESR/02-020b (9/4/2002)

- A European Regime of Investor Protection – The Harmonisation of Conduct of Business Rules; *CESR/01-014d* (9/4/2002)
- A European Regime of Investor Protection – The Professional and Counterparty Regimes; *CESR/02-098b* (8/7/2002)
- Standards for Alternative Trading Systems; *CESR/02-086b* (8/7/2002)
- Standard No. 1 on Financial Information; *CESR/03-073* (1/3/2003)
- Recommendation for additional guidance regarding the implementation of International Financial Reporting Standards (IFRS); *CESR/03-323e* (31/12/2003)
- Standard No. 2 on Financial Information - Co-ordination of enforcement activities; *CESR / 03-317c* (22/04/2004)
- Standards for securities clearing and settlement systems in the European Union; *CESR/04-561* (4/4/2006) (22/10/2004)
- *CESR's* guidelines for supervisors regarding the transitional provisions of the amending UKIPV Directives (2001/107/EC and 2001/108/EC); *CESR/04-434b* (3/02/2005)
- *CESR's* recommendations for the consistent implementation of the European Commission's Regulation on Prospectuses n° 809/2004; *CESR/05-054b* (10/02/2005)
- Market Abuse Directive - Level 3 – first set of *CESR* guidance and information on the common operation of the Directive; *CESR/04-505b* (11/05/2005)
- *CESR* Recommendation on Alternative Performance Measures; *CESR/05-178b* (03/11/2005)
- *CESR's* guidelines to simplify the notification procedure of UKIPV; *CESR/06-120b* (29/06/2006)
- *CESR's* Level 3 Guidelines and recommendations on Publication and Consolidation of markets data; *CESR/07-043* (09/02/2007)
- *CESR's* Level 3 Recommendations on the List of minimum records under Article 51(3) of the MiFID Implementing Directive; *CESR/06-552c* (09/02/2007)
- *CESR's* guidelines concerning eligible assets for investment by UKIPV; *CESR/07-044* (19/03/2007)
- Guidelines - *CESR* Level 3 Guidelines on MiFID Transaction reporting; *CESR/07-301* (29/05/2007)
- Recommendations - Inducements under MiFID; *CESR/07-228b* (29/05/2007)
- Q&A on Best Execution; *CESR/07-320* (29/05/2007)
- Protocol on MiFID Passport Notifications; *CESR/07-317* (29/05/2007)
- Recommendations - The passport under MiFID; *CESR/07-337* (29/05/2007)
- Market Abuse Directive - Level 3 – second set of *CESR* guidance and information on the common operation of the Directive to the market; *CESR/06-562b* (12/07/2007)
- Guidelines - Level 3 guidelines on the classification of hedge fund indices as financial indice; *CESR/07-434* (17/07/2007)

Banking

Level 3 measures

- *CEBS* Guidelines on prudential filters for regulatory capital (21/12/2004)
- *CEBS* Guidelines on supervisory disclosure (1/11/2005)
- *CEBS* Guidelines on financial reporting (recast of 15/12/2006; amendments of 24 July 2007) (16/12/2005)
- *CEBS* Guidelines on common reporting (recast of 16/10/2006) (13/1/2006)
- *CEBS* Guidelines on the recognition of external credit assessment institutions (20/1/2006)
- *CEBS* Guidelines on supervisory review process (25/1/2006)
- *CEBS* Guidelines on supervisory cooperation for cross-border banking and investment firm groups (25/1/2006)

- *CEBS* Guidelines on validation (04/04/2006)
- *CEBS* technical guidelines on interest rate risk in the banking book (03/10/2006)
- *CEBS* Guidelines on outsourcing (14/12/2006)
- *CEBS* Additional technical guidelines on concentration risk (14/12/2006)
- *CEBS* Additional Guidelines on stress testing (14/12/2006)

Insurance

Level 3 measures

- *CEIOPS* Guidelines for Coordination Committees in the Framework of the Insurance Groups Directive; *CEIOPS*-DOC-02/05 (February 2005)
- *CEIOPS* Recommendations regarding the Implications of the IAS/IFRS Introduction for the Prudential Supervision of Insurance Undertakings; *CEIOPS*-DOC-05/05 (September 2005)
- Statement on the Role of the Lead Supervisor; *CEIOPS*-DOC-07/06 (December 2006)

ANNEX III
MAIN ACTIONS PROPOSED IN THE COMMUNICATION

GENERAL			
1)	Abolition of sunset clauses in financial services legislation	European Parliament, Council	End 2007
2)	Publication of study on costs of compliance	Commission	1 st half 2009
ADOPTION OF LEGISLATION – LEVELS 1 AND 2			
3)	Future alignment of transposition deadlines for directives and implementing measures	Commission, European Parliament, Council	Ongoing
4)	Extension of impact assessment to implementing measures	Commission	Ongoing
5)	Impact assessments for any substantive amendments in the legislative process and the technical advice by the Level 3 Committees	Council, Level 3 Committees	Ongoing
6)	Limitation of any regulatory additions ("goldplating") and obligation to justify to the Commission	Member States	Ongoing
7)	Systematic publication of responses to consultation and summary reports of hearings organised as part of consultations on the internet	Commission, Level 3 Committees	Ongoing
SUPERVISORY COOPERATION AND CONVERGENCE – LEVEL 3			
8)	Adoption of political statement indicating the main achievements expected from the Level 3 Committees	Commission, European Parliament, Council	Starting in 2008
9)	Regular reporting on the achievement of these objectives	Level 3 Committees	Starting in 2008
10)	Inclusion of the requirement to cooperate with other supervisors at European level in the constitutive charters of national supervisors	Member States / Commission	1 st half 2008
11)	Reinforcement of the legal status of the Level 3 Committees (possible modification of Commission decisions setting up the three Level 3 Committees / changes in framework Level 1 legislation)	Commission, European Parliament, Council	2008
12)	Extension of the qualified majority voting in decision-making of the Level 3 Committees	Level 3 Committees / Commission	1 st half 2008
13)	Political commitment to the full application of Level 3 common standards and guidelines	Level 3 Committees, Member States	

14)	Cross-sectoral survey on supervisory powers and systems of sanctions and assessment of the need to reinforce the provisions on minimum supervisory powers in the framework legislation	Commission	End 2008
15)	Political debate on operational independence of national supervisors	Commission / Member States	1 st half 2008
16)	Introduction of explicit legal provisions in financial services directives to allow supervisors to delegate tasks to another Member State's supervisor	European Parliament, Council, Commission	End 2008
17)	Legislative proposal to strengthen the powers of the 'lead' supervisor for cross-border banking groups	Commission	October 2008
18)	Development of a set for common standards for the operation of the colleges for cross border operations	Level 3 Committees	1 st half 2008
19)	Report on the development of common reporting standards	Level 3 Committees	End 2007
20)	Decision on possibility and modalities of contributing to the financing of Level 3 Committees	Commission	End 2008